

Горова К.О.

к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ ЩОДО ВИХОДУ НА ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК АУТСОРСИНГУ

Глобалізаційні процеси створюють все більше умов для подальшого світового розподілу праці та виділення держав, що спеціалізуються на аутсорсингу певних послуг та бізнес-процесів. Тому актуальним є вивчення можливостей України стати постачальником широкого спектру аутсорсингових послуг на світовому ринку.

За даними консалтингової фірми Tholons на даний момент країною, що є лідером з постачання аутсорсингових послуг, залишається Індія, що налічує 13 міст - аутсорсингових центрів. До країн, що налічують 3 таких міст та більше, відносяться також Філіппіни, Китай, Польща, Росія, Великобританія, Бразилія, Колумбія, Мексика, США та ПАР. Щодо найближчих сусідів України, країн Східної Європи, то провідними центрами аутсорсингу є Польща, Чехія, Угорщина, Росія. Також активно прагнуть увійти до ринку глобального аутсорсингу Румунія, Словаччина, Болгарія, Естонія, Словенія, Сербія. У 2014 р. Київ займав 55 місце у Top 100 регіонів постачальників аутсорсингових послуг, а Львів - 96 місце. Проте, вже у 2015 році дослідники Tholons виключили українські міста з рейтингу взагалі, зважаючи на політичну та економічну нестабільність в країні та високу імовірність військових дій на її території [1]. М. Міневич та Ф.Дж. Рітчер також склали рейтинг країн за їх привабливістю як постачальників аутсорсингових послуг на момент дослідження, що проводилося у 2005 році, та на перспективу з урахуванням світових економічних тенденцій того часу на 2015 рік [2, 3]. Цікавою в цьому випадку є можливість порівняння поглядів того часу з сучасними реаліями та оцінка достовірності цього прогнозу. За прогнозом на карті ринку аутсорсингових послуг мали відбутися значні зміни. Так, вчені прогнозували, що Україна та Бразилія вийдуть на передові позиції як постачальники аутсорсингових послуг у світі. Ці прогнози наполовину справдилися, оскільки чотири міста Бразилії - Сан-Паулу, Курітіба, Ріо-де-Жанейро та Бразилія - входять до 50 світових центрів аутсорсингу, що стрімко розвиваються, а міста Ресіфі та Кампінас входять до числа регіонів, що потенційно можуть вийти на ринок аутсорсингових послуг. В Україні такі зміни, нажаль, не здійснилися. Невпевненість минулого уряду щодо політичного курсу України та неефективне управління економікою призвели до глибокої кризи суспільства, що позначилося й на привабливості України для іноземних інвесторів та роботодавців. В той же час, Україна вже зарекомендувала себе як постачальник лише окремих видів послуг на світовому ринку. Так, за даними досліджень, проведених СЕЕОА (Central and Eastern European Outsourcing Association), Україна має найбільший обсяг ринку ІТ-аутсорсингу серед країн Східної Європи [4]. За даними компанії top\$dev Україна також має стійкі переваги на

цьому ринку. Згідно результатів досліджень у тройку лідерів у 2014 році увійшли Україна, Росія та Румунія. Також значний обсяг аутсорсингових послуг надають Сербія, Польща, Білорусія, Болгарія [5].

Таким чином, аналіз опублікованих дослідницьких матеріалів щодо розвитку аутсорсингу в світі показав, що глобалізаційні процеси в економіці та поширення міжнародного поділу праці сприяли розвитку аутсорсингу. При цьому лідерами на сьогодні, як виробничого, так і IT-аутсорсингу, залишаються країни Східної та Південної Азії. Україна поки що зарекомендувала себе лише на ринку IT-аутсорсингу, оскільки ця сфера діяльності не потребує значних інвестицій. В умовах кризового стану економіки України, що супроводжується поширенням безробіття та знеціненням національної валюти, саме отримання замовлень із-за кордону на виконання певних аутсорсинг-проектів може стати добрим шансом для України щодо підвищення рівня зайнятості населення та збільшення реальних доходів громадян. Однією з таких можливостей є розвиток виробничого аутсорсингу у промисловості, а саме машинобудуванні, літакобудуванні, ракетобудуванні, виробництві окремих елементів для високотехнологічної та інноваційної продукції для закордонних фірм. Україна має значний виробничий потенціал, проте виробничі потужності більшості промислових підприємств потребують термінового оновлення, тому вони вже не в змозі брати окремі замовлення на субпідряд від закордонних споживачів, прискіпливих до високої якості продукції та її відповідності новітнім стандартам. А укладання довгострокових аутсорсингових угод на передання частини виробничих процесів, а разом з тим і технологій, українським підприємствам дозволило б оновити виробниче обладнання та підвищити кваліфікацію персоналу. Тому подальших досліджень потребує оцінка конкурентного потенціалу України на ринку виробничого аутсорсингу та розробка рекомендацій щодо популяризації вітчизняних промислових підприємств в світі в новій якості - як аутсорсерів.

Література

1. 2015 Top 100 Outsourcing Destinations [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.tholons.com
2. Minevich Mark D. The Global Outsourcing Report. Opportunities, Costs and Risks / Minevich M. D., Richter F. J. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.cioinsight.com
3. Minevich M. Global Outsourcing Report 2005 / Minevich M., Richter F.J. - New York : Going Global Ventures Inc., 2005. - 48 p.
4. IT Outsourcing News from Central and Eastern Europe [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://itonews.eu>
5. Топ7 стран-лидеров фрилансерского аутсорс-программирования Восточной Европы в 2014 году [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://topsdev.org/blog/top-countries-report-2014.htm>